

3. Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 545. Дата оновлення: 06.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання : Наказ Міністерства соціальної політики України від 23.12.2021 № 718. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0072-22#Text>
5. Про затвердження Умов допуску асистента учня (дитини) до освітнього процесу для виконання його функцій та вимог до нього : Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.11.2021 № 1236. Дата оновлення: 04.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0073-22#Text>
6. У 2021 році дев'ять дітей Вінниці отримали послугу соціального супроводу. URL: <https://www.vmr.gov.ua/u-2021-rotsi-dev-iat-ditei-vinnytsi-otrymaly-posluhu-sotsialnoho-suprovodu>

Дар'я Пилипенко
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Науковий керівник – Олена Колосова
кандидат педагогічних наук, старший викладач,
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Умови сьогодення з його соціальними, економічними й культуротворчими процесами вимагають від сучасної людини нових прагнень, постановки важливих завдань, зокрема, з метою пристосування до життя у ринкових відносинах. Тому економічні знання постають нагальною потребою громадян та, відповідно, вимагають нових підходів до виховання дітей задля майбутнього життя та успішного добробуту в умовах ринкової економіки. Тому актуальним завданням та вимогою сьогодення є «формування в дітей старшого дошкільного віку соціально-фінансових компетентностей, розуміння основних економічних понять та володіння новітніми навичками соціально-фінансової поведінки» [3, с. 10].

Базовий компонент дошкільної освіти орієнтує педагогів на «формування в дітей дошкільного віку предметно-практичної компетенції, яку визначає як обізнаність дитини з предметним світом, його особливостями, вміння застосовувати елементарні економічні поняття, ощадливого ставлення до речей та грошових коштів. Відтак, актуалізується необхідність і важливість економічного виховання дітей дошкільного віку» [1, с. 4].

Важливість формування соціально-економічної компетентності дітей, загалом, та навичок фінансової грамотності, зокрема, починаючи з дошкільного віку, зумовлена тим, що саме в цьому віці формуються основні індивідуально-психологічні та соціально-моральні якості особистості.

Фінансова грамотність дітей впливає на успішність та благополуччя майбутнього дорослого життя, а саме:

- економічну незалежність: розуміння, як працює економіка, як заробляти гроші та як їх розумно витратити;
- здорове ставлення до грошей: розуміння цінності грошей та вміння керувати власними фінансами, осмисленість фінансових вкладень та уникнення зайвих витрат;
- планування майбутнього: можливість зберігати, інвестувати гроші та розуміння можливостей власного фінансового забезпечення.

Додатковими перевагами фінансової грамотності для дітей є:

- розуміння ризиків та інвестицій: навчання раціонально оцінювати можливості та приймати обдумані фінансові рішення;
- ефективне використання кредитів: розуміння кредиту як зобов'язання, а не безкоштовних грошей; вміння уникати зайвих боргів та вчасно погашати кредити;
- підприємництво та бізнес: навчання планувати бізнес, розуміти фінансові показники та ефективно управляти ресурсами;
- сприйняття соціальної відповідальності: розуміння важливості благодійності та соціальної підтримки; навчання допомагати іншим та робити світ кращим.

Загалом, фінансова грамотність допомагає дітям розуміти гроші як інструмент, а не мету та розвивати відповідальне ставлення до фінансів.

Основними аспектами процесу формування навичок фінансової грамотності у дітей дошкільного віку є:

1. формування основ соціально-фінансової грамотності дітей дошкільного віку:

- економічне виховання: організована педагогічна діяльність, спрямована на формування економічної культури особистості. Це включає розуміння фінансових понять, уміння планувати бюджет, оцінювати витрати та заощаджувати [3].

- емоційно-ціннісне ставлення: виявлення інтересу дітей до грошей, виховання шанувати матеріальні та нематеріальні цінності, навчання раціонального використання ресурсів [1].

2. Використання інтерактивних інструментів розвитку фінансової грамотності дітей:

- побутові ігри: розвиток системи знань та уявлень про фінансову грамотність;
- навчальні програми: включення інтерактивних програм з розвитку фінансової грамотності в навчальні програми [2].

Отже, формування навичок фінансової грамотності у дітей старшого дошкільного віку є важливим завданням, яке сприяє розвитку економічного мислення та відповідальної поведінки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Макарікова С.А. Упровадження програми «Афлатот» – один із шляхів формування у дітей старшого дошкільного віку соціальної та фінансової грамотності. URL : <https://cutt.ly/NKfyrP6>

2. Програма навчання педагогів дошкільних навчальних закладів за програмою «Афлатот» - соціальна і фінансова освіта дітей дошкільного віку.
URL: <http://www.garmoniya.mk.ua/programa-aflatot.html>
3. Рейпольська, Ольга. Економіст із дитинства, або Формуємо соціально-фінансову грамотність дошкільника. «Вихователь-методист дошкільного закладу»: спеціаліз. журн. 2021. № 8. С. 8-13.